

det Økonomiske stærkt i Betragtning, saa forekommer det mig, at det er en forholdsvis stor Byrde at lægge paa Koncessionsøgerne. og jeg ser heller ikke, hvorfor man ikke ved disse lettere og billigere Baneanlæg uden Betænkelse kan gaa bort fra det nuværende Expropriationssystem, som hviler paa Forordningen af 1845, og gjøre Expropriationen meget simplere, end den hidtil har været. Til Chausséer og Landeveie exproprierer man jo nu paa en meget billigere og simplere Maade, end man gjør til Jernbaner. Vi ere jo dog nu — det tillader jeg mig at tro kan siges uden Overdrivelse — komne ind paa et terticært Banesystem, et Banesystem, som efterhaanden — som det er blevet sagt i det andet Thing — vil komme til at afløse de nuværende Landeveie; er det da ikke naturligt, at man, for at disse Baneanlæg nogenlunde kunne svare Regning, forslaaner dem for disse meget store Udgifter til Expropriationskommissioner, Besigtigelseskommissioner osv., og derimod for denne Slags Baneanlæg indfører et lignende System som det, der nu gælder med Hensyn til Expropriation af Grunde til offentlige Landeveie? Dette er en Hensigt, som jeg gjør med Hensyn til § 2, og hvis den høitærede Minister ikke skulde have nogen Betænkelse derved, vil der jo let i saa Henseende kunne foretages fornøden Rettelse i Lovforslaget. I det jeg altsaa i det Hele kan slutte mig til Lovforslaget og dets Indhold, skal jeg paa den anden Side ikke negte, efter de Udtalelser, som ere fremkomne idag, at jeg ikke kan være enig i, at den Linie, som det forekom mig, at den høitærede Minister endog meget bestemt erklærede sig for, i alle Maader kan siges at være helbig. Det er Skade, at den ærede Rigsdagsmand, som først havde Ordet idag (Højmark), ikke har kunnet vise Thingets Medlemmer den Opmærksomhed at lade omdele paa Pladserne et Kort, hvoraf vi kunde se den Figur, som denne Jernbanelinie vilde faae. Jeg ser nok, at der er fremkommet et enkelt Exemplar heraf, men det havde jo dog været behageligere, om denne nye Linie var bleven mangfoldiggjort i et Kort til os Alle, saa at hver især kunde have faaet sit Exemplar til Erindring derom. For kortelig at antyde, hvorledes denne Jernbane fra Odense til Vogense vil komme til at se ud, skal jeg kun sige, at den vil komme til at se ud som en stor Buebane, der væsentligst følger Kysten af Odensefjord og Kysten af det nordlige Fyn. Derved vil Banen selvfølgelig blive betydelig længere, end Valget af en anden Linie vilde gjøre det nødvendigt. Ganske vist ser jeg nu i Lovforslagets Motiver, at den store Svæving, man tidligere havde tiltænkt dette Baneanlæg, er affortet noget; men Banen vil dog, for at nævne et rundt Tal, blive 5 Mil lang, saaledes som den nu tænkes anlagt efter nærvæ-

rende Lovforslag, og Afstanden mellem Odense og Vogense er ikke engang 4 Mil. Det er altsaa en Forsøgelse af Anlægsomkostningerne med 1 Mil, hvad der kan anslaaes til mellem 235,000 og 240,000 Kr., forudsat dog at man kan faae Expropriation nogenlunde billig. Dette skal jeg imidlertid lade staa hen; naar Folk ville betale for Anlægget — og det fremgaar jo af Lovforslaget, at i den Henseende er der ingen Mangel ved det, Pengene ere der — saa siger jeg Intet derimod. Men der er derved dog en Betragtning, som ogsaa maa gjøres gjældende, og det er, at Driften paa en saadan Bane selvfølgelig bliver dyrere end paa en kortere Bane. Enhver Lønde Korn, ethvert Kreatur, som skal befordres ad en Bane, der er 1 Mil længere, maa selvfølgelig derfor betale mere, end om de bleve førte ad en kortere Vej. Dette, kunde man nu ogsaa sige, maa de Pagjældende selv om; naar de ville udsætte sig for at faae en dyrere Drift og derfor et mindre rentabelt Forretagende, maa det nærmest blive deres egen Sag. Lad gaa; men en saadan stor Omvei, som denne Bane nu gjør, vil efter min Opfattelse ikke komme til at stifte den Nytte for Landet, som en Forbindelse af en anden Natur vilde kunne gjøre. Det er jo nemlig klart, at naar man f. Ex. — jeg vil lade Byerne ligge helt udenfor — vil reise fra et Punkt i Nærheden af Odense til et Sted nær ved Vogense ad denne Bane, vil det være ganske anderledes vanskeliggjort at komme til denne Egn, end om Banen var ført ad den mere direkte Vej mellem disse to Steder. Jeg maa imidlertid erkjende, at ogsaa dette nærmest bliver de Kommuner's Sag, som ville anlægge denne Bane, om de ville udsætte sig for de Inkonvenienter, som følge deraf; men det Væsentligste for mig er, at jeg ikke kan frigjøre mig for at finde, at dette hele Anlæg er en Forurettelse mod en stor Del af det Distrikt, som dette Baneanlæg skulde komme tilgode. Den Protest, som det ærede Medlem for Vogense (Verntsen) har indgivet til Thinget fra en stor Mængde af de vestlige Sognes Beboere, dokumenterer tilstrækkelig, at de søle deres Interesser tilfidsætte ved det Anlæg, som af Udvalget er foreslaaet, og som jeg nu af den høitærede Ministers Udtalelser hører af ham i det Væsentlige er billigt. Nu væb jeg meget vel, hvad den høitærede Minister ganske rigtig fremhævede, at det er af de Ting, som vi kjende fra ethvertformhelt Baneanlæg, at Enhver helst vil have Banen udenfor sin egen Dør. Det kan naturligvis ikke udføres, og forsaavidt altsaa den Protest, som her er indgivet fra de vestlige Sogne, gaar ud paa, at de østlige Sogne ikke maatte faae deres Bane saaledes, som de ønskede den, vilde jeg finde, at sligt Forlangende var uberettiget. Man kan ikke